

آرامش در میان آتش و انفجار

بهرروز افخمي سري اول مجموعه تلویزیوني «عملیات 125» را ظهر روز 12 بهمن ماه سال 1386 به تهیه‌کنندگی داوود هاشمی در ستاد فرماندهی آتش‌نشانی تهران کلید زد. البته سکانس‌های باقیمانده...

جام جم آنلاین: بهروز افخمي سري اول مجموعه تلویزیوني «عملیات 125» را ظهر روز 12 بهمن ماه سال 1386 به تهیه‌کنندگی داوود هاشمی در ستاد فرماندهی آتش‌نشانی تهران کلید زد. البته سکانس‌های باقیمانده سري اول این سریال را قویدل به دلیل مشغله فراوان بهروز افخمي کارگردانی کرد. محمدرضا آهنج نیز سري دوم این مجموعه تلویزیوني را 26 اردیبهشت ماه سال 88 با حضور محمدباقر قالیباف در ایستگاه 84 سازمان آتش‌نشانی کلید زد.

مسعود آب‌پرور هم تصویربرداری سري سوم این سریال را با حضور مسولان، 23 بهمن ماه سال گذشته همزمان با افتتاح یکی از ایستگاه‌های آتش‌نشانی برای شبکه تهران آغاز کرد. حال باید دید مسعود آب‌پرور چگونه و با چه نگاهی این مجموعه را می‌سازد. البته به تصویر کشیدن فعالیت‌های متعدد آتش‌نشانان شاید کار ساده‌ای نباشد، اما تیم همراه آب‌پرور در تلاش است مجموعه‌ای متفاوت را تولید کند. در تلویزیون کمتر پیش آمده رویدادهای حرفه آتش‌نشانی دستمایه یک مجموعه باشد و بینندگان با مسائل این قشر آشنا شوند. سال‌ها قبل وقتی مجموعه تلویزیوني «دومین انفجار» با بازی ناصر هاشمی، سیما تیرانداز و... درباره آتش‌نشانان تولید و پخش شد برای بینندگان جذابیت زیادی به همراه داشت. این مجموعه روایتگر آتش‌نشانی زحمتکش بود که گاه حرفه‌شان به زندگی خانوادگی‌شان لطمه می‌زد و موجب اختلاف می‌شد. بعد از این سریال، دیگر تلویزیون سراغ آتش‌نشانان نرفت. البته در این سال‌ها مجموعه‌های خارجی همچون نشان سرخ با موضوع آتش‌نشانان از تلویزیون پخش شد، اما تلویزیون تولید داخلی نداشت. تا این‌که شبکه تهران به فکر افتاد در این خصوص مجموعه‌ای تهیه کند. سري اول و دوم عملیات 125 با استقبال مردم روبه‌رو شد و کار به سري سوم رسید. این استقبال ما را هم برآن داشت که برای تهیه گزارش از این سریال، یک روز چند ساعتی به پشت صحنه آن برویم. با هماهنگی‌هایی که صورت گرفته بود به سمت لوکیشن سریال می‌روم. بزرگراه چمران زیر پل مدیریت محلی است که بخش‌هایی از سریال تصویربرداری می‌شود. از دور مشخص است که بسیاری از اهالی محل نیز برای دیدن بازیگران در لوکیشن حضور دارند. به محل تصویربرداری که می‌رسم مسعود آب‌پرور پشت مونیتر نشسته و با دقت و وسواس زیادی، اتفاقات پلان مورد نظر را از داخل مونیتر نگاه می‌کند تا اشتباهی انجام نشود. او حتی روی کلماتی که بازیگران در دیالوگ‌هایشان استفاده می‌کنند حساسیت به خرج می‌دهد.

تکیه بر حادثه

از داوود هاشمی، تهیه‌کننده مجموعه تلویزیوني عملیات 125 می‌خواهم درخصوص روند انتخاب کارگردانان این مجموعه و دلایل انتخاب آب‌پرور برای کارگردانی سري سوم توضیح دهد. وی در این باره می‌گوید: بهروز افخمي در کارگردانی مشخصات خودش را دارد. او کارگردانی حرفه‌ای است. در سري اول صحنه‌های اکشن نداشتیم غیر از قسمت یازدهم که یکی از آتش‌نشانان که نقش آن را سیامک احصایی بازی می‌کرد، سقوط کرد. اجرای این صحنه را مرحوم پیمان ابدی بر عهده داشت.

وی می‌افزاید: اما سري دوم یک سریال غیر متعارف بود که صحنه‌های اکشن زیادی داشت که تاکنون در ایران تجربه نشده بود. ما در 15 قسمت این سریال 18 حادثه را به تصویر کشیده بودیم. به یاد دارم علیرضا فتحی، مسوول بدلکاران سري دوم این مجموعه تأکید می‌کرد تا به حال کسی کامیون چپ نکرده یا طبقه 14 یک برج آتش نگرفته بود. مسلماً ضبط چنین صحنه‌های اکشنی راحت نبود. گرچه برای اولین بار بود، اما محمدرضا آهنج با انرژی کار را هدایت می‌کرد. او زحمت زیادی برای کارگردانی این سریال کشید. این تهیه‌کننده خاطر نشان می‌کند: به هر حال کار بزرگ انجام دادن هم خالی از اشکال نیست و قبول دارم ضعف‌هایی هم داشته‌ایم، اما محمدرضا آهنج هم کارگردان توانمندی است. وقتی او سریال ملکوت را برای ماه رمضان کارگردانی می‌کرد ما درگیر ساخت سري سوم شدیم و با توجه به این‌که فشار کارهای رمضان هم زیاد است، به همین دلیل آقای آب‌پرور برای کارگردانی سري سوم دعوت به کار شد. آب‌پرور کارگردان قابل، هنرمند و توانمندی است.

وی درباره این‌که آیا قصد دارید سري چهارم یا پنجم این مجموعه را هم بسازید، می‌گوید: بله، اگر عمری باشد علاقه‌مند هستیم این کار را انجام دهیم، حتی ابتدا این سریال در 100 قسمت طراحی شد. سري سوم این مجموعه در 26 قسمت تهیه می‌شود و پیش‌بینی می‌کنیم تصویربرداری 8 ماه به طول انجامد. 7 مهرماه امسال مصادف با روز آتش‌نشانی تکرار سري دوم پخش می‌شود و بعد از آن سري سوم روی آنتن شبکه تهران می‌رود. اگر تا زمان تصویربرداری هم به پایان نرسد با مشکلی روبه‌رو نمی‌شویم، چرا که پخش هفتگی است.

آب پرور تولید مجموعه‌هایی مانند عملیات 125 را بسیار لازم و ضروری می‌داند و می‌گوید: تلویزیون براحتی می‌تواند با تهیه و تولید آثار نمایشی در مدیریت بحران تاثیرگذار باشد. در حال حاضر کلانشهرهایی همچون تهران بستر حادثه‌های بزرگی هستند که باید در این زمینه پیشگیری و آموزش‌های لازم را برای عموم شهروندان داشت.

وی می‌افزاید: همیشه هزینه کردن برای پیشگیری کمتر از هزینه برای رفع بحران است. در حال حاضر ما باید به فکر پیشگیری باشیم و از رسانه در جهت آموزش‌های لازم و پیشگیری استفاده کنیم. وی درباره 2 سری قبلی مجموعه تلویزیونی عملیات 125 می‌گوید: سری‌های قبل این سریال بازبینی شده و در واقع تلاش می‌کنیم سری سوم ادامه منطقی برای دو سری قبل باشد.

این کارگردان با اشاره به تفاوت سری سوم با سری‌های قبل می‌افزاید: سری اول بیشتر به گزینش، انتخاب، آموزش و آشنایی با زندگی شخصی آتش‌نشانان بسنده کرده و سری دوم بیشتر ماجرا محور بود و شخصیت‌ها علاوه بر این که زندگی‌شان را می‌دیدیم، در دل ماجرا هم آنها را رصد می‌کردیم. به نظرم در سری دوم خیلی شاهد قصه نبودیم. در سری سوم تلاش کردیم قصه‌های منطقی داشته باشیم. در اصل، مجموعه جدید قصه محور است. وی ادامه می‌دهد: 4 نفر از آتش‌نشانان از سری‌های قبل را همچنان در سری سوم داریم و در 13 قسمت اول، آنها را به سرانجام می‌رسانیم و در 13 قسمت بعد، گروه ویژه آتش‌نشانی را شکل می‌دهیم. قصدمان این است تصویری از آتش‌نشان ایده‌آل و آرمانی ارائه دهیم.

آب‌پرور در پاسخ به این سوال که معمولاً از شما کارهایی در ژانرهای مختلف سراغ داریم که ساخته‌اید، از ماورایی گرفته تا پلیسی و این بار درباره آتش‌نشانان مجموعه‌ای می‌سازید، چه شد ترغیب شدید کارگردانی این سریال را بپذیرید، می‌گوید: عمدتاً قصه‌هایی که کار می‌کنیم یا ماجرا محور یا شخصیت‌محور هستند. در این سریال نشانی از قهرمان فردی نیست. در قصه‌های شرقی براساس قهرمان‌های فردی حرکت می‌کنیم. در حالی که جذابیت قصه این کار فرم غربی است. ما یک گروه قهرمان داریم.

آب‌پرور: پرداختن به ابعاد گوناگون قهرمانان جمعی ویژگی‌هایی دارد که کمتر تجربه شده و در این مجموعه به این مسائل می‌پردازیم. سعی می‌کنیم در یک جامعه شلوغ و مدرن امروزی فعالیت قهرمانان جمعی را در شکلی مناسب نشان دهیم. وی می‌افزاید: پرداختن به ابعاد گوناگون این قهرمانان جمعی ویژگی‌هایی دارد که کمتر تجربه شده و در این مجموعه به این مسائل می‌پردازیم. سعی می‌کنیم در یک جامعه شلوغ و مدرن امروزی فعالیت قهرمانان جمعی را در شکلی مناسب نشان دهیم. این کارگردان در پاسخ به این پرسش که آیا در فیلمنامه دخل و تصرفی داشتید، توضیح می‌دهد: بله، صد در صد. البته آرش قادری روی تحقیق و نگارش متن‌ها خیلی زحمت کشیده بود، اما من به چند دلیل برای سر و شکل دادن قصه دوباره وارد عمل شدم. برای فیلمنامه این مجموعه باید موارد تخصصی رعایت می‌شد که البته کارشناس هم داشتیم؛ به همین دلیل سر و شکل قصه‌ها را مناسب کردم. در روایت قصه ریتم برایم اهمیت دارد. سعی کردم ترتیب وقایع را به گونه‌ای بهم بریزم تا به ترتیب و رتیمی که مدنظر داشتم برسم. آب‌پرور درباره این که آیا این تغییرات قبل از کلید زدن اعمال شد یا نه، می‌گوید: حدود یک ماه پیش از شروع کار، فیلمنامه در اختیار من قرار گرفت. از آن زمان کار خودم را شروع کردم و در طول تصویربرداری هم بازنویسی ادامه دارد. وی در پاسخ به این سوال که چرا معمولاً در یک ژانر خاص کار نمی‌کند و ژانرهای متفاوت را تجربه می‌کند، می‌گوید: من دوست ندارم اصلاً فیلمساز ژانر شناخته شوم، چرا که خیلی تمایل ندارم در یک قالب و چارچوب کار کنم. بیشتر دوست دارم در حال تجربه کردن باشم و شاخه‌های مختلف فیلمسازی در حوزه‌های معناگرا، ماورایی، خانوادگی، جنایی، ملودرام و... را بیازمایم و خودم را در عرصه‌های مختلف تست بزنم. با همه اینها وسوسه کارهای اکشن همیشه همراه من است.

آب‌پرور در پایان ابراز امیدواری می‌کند: با توجه به بهره‌گیری از تکنولوژی‌های روز در تولید این مجموعه بتوانیم اثر دلخواه مخاطبانمان را تولید نماییم.

انتخاب با وسواس

امیررضا دلاوری، در سریال عملیات 125 نقش فرهاد کاظمی را بازی می‌کند. او یکی از چهار شخصیت اصلی در آتش‌نشانی است. وی درباره این که قبل از بازی در این سریال آیا سری‌های قبل را دیده و آیا ذهنیتی درباره کار داشته یا نه می‌گوید: من به طور پراکنده 2 سری قبل مجموعه عملیات 125 را به کارگردانی بهروز افخمی و محمدرضا آهنج دیده بودم، حتی در جریان بودم که مخاطبان هم از دیدن این مجموعه لذت برده و آن را پسندیده بودند. علاوه بر آن کارگردانی این سریال را مسعود آب‌پرور به عهده دارد که قبلاً چند کار در خدمتشان بودم. همکاری با او جای تردید و سوال نمی‌گذارد. این بازیگر معتقد است: معمولاً بازیگران تئاتر خیلی با دقت و وسواس نقش‌شان را انتخاب و اجرا می‌کنند. به همین دلیل وقتی نقشی را می‌پذیرم دیگر برایم فرقی نمی‌کند در تئاتر باشد یا در تلویزیون، تلاشم را می‌کنم و درباره نقش تحقیق لازم را انجام می‌دهم. وی ادامه می‌دهد: گرچه در تئاتر وقت بیشتری برای تمرین نقش داریم و در تلویزیون این فرصت کمتر است، اما باز هم باید نقش را با حساسیت اجرا کنیم. در مجموعه عملیات 125 همه گروه

سعي مي‌کنند به واقعيت نزديك شوند. از سوي ديگر آقاي روستايي به‌عنوان کارشناس در کنار ما حضور دارند و هر زماني که نياز به اطلاعات داشته باشيم در اختيارمان مي‌گذارند.

دلوري درباره تعاملتي که با مسعود آب‌پرور به عنوان کارگردان دارد، مي‌گويد: اگر ایده‌هاي داشته باشم با او در ميانه مي‌گذارم. اگر در راستاي کار باشد با آن موافقت مي‌کند.

تصويربرداري مجموعه‌هاي اکشن ويژگي‌هاي خاصي دارد مصطفي احمديان مدير تصويربرداري اين سريال درباره عمليات 125 مي‌گويد: اين مجموعه متفاوت خواهد بود. هنرمندان و تيم کارگرداني نگاه ديگري به آتش‌نشان و قصه‌هاي آنان دارند. وي در خصوص نوع تصويربرداري در عمليات 125 مي‌گويد: سعي کردم دوربين و توع حرکت آن را براساس موضوع مشخص کنم. در برخي از صحنه‌ها دوربين حرکت کرده و تصويربرداري انجام شده است.

احمديان آرامش در کار را بسيار لازم و ضروري مي‌داند و مي‌افزايد: شما تصور کنيد در لوکيشني آرامش وجود نداشته باشد، قطعا نمي‌توان با تمرکز و خلاقيت کار کرد. يکي از ويژگي‌هاي کار با آقاي آب‌پرور آرامش در محيط تصويربرداري است. وي يکي ديگر از ويژگي‌هاي تصويربرداري را انتخاب زاويه مناسب عنوان مي‌کند و مي‌گويد: معمولا آقاي آب‌پرور زاويه بسيار مناسبتي را براي تصويربرداري انتخاب مي‌کنند، اما اگر ما هم پيشنهادهي داشته باشيم بسيار منطقي مي‌پذيرد. در سري سوم عمليات 125 عبدالرضا اکبري، ايمان صفا، اميررضا دلوري، مجيد مشيري، کاوه‌خداشناس، فلور نظري، مجتبي رجبی، افشين سنگ‌چاپ، محمد رفيعي، حميد جديدي، مرجان شکوفکي، سيدمحمدحسين عمراني، دانيال نوروش و شيوا خسرومهر بازي مي‌کنند.

ديگر عوامل سازنده عمليات 125 عبارتند از: ناظر کيفي و مشاور پروژه: عليرضا افخمي، نويسنده: آرش قادري، مدير توليد: حسين لبافي، مدير تصويربرداري: مصطفي احمديان، طراح صحنه و لباس: حسين مجد، طراح چهره‌پردازي: نويد فرح مرزي، صداپرداز: اصغر آبگون، برنامه‌ريز: خسرو نصيري‌خواه، دستيار اول کارگردان: ماني حق‌جو، منشي صحنه: شرف نسا نيرومند، جانشين توليد: مهدي مهابادي، عکاس: پوريا هنرمند و مدير تدارکات: علي بهره‌مند.

فرشيد قره‌لي / جام‌جم